

Mariánska spiritualita a vincentská charizma

JÚLA 14, 2016 PANNA MÁRIA ZANECHAŤ KOMENTÁR

KREDITY

AUTOR: CORPUS DELGADO, C.M. · PREKLADATEL: PREKLADATEĽSKÉ CENTRUM - DCÉRY LÁSKY, PARÍŽ. · ROK PRVÉHO VYDANIA: 2002. ODHADOVANÝ ČAS ČÍTANIA:

Zavedenie

Cítil som, že by bolo dobré sústrediť našu prácu na dva základné prvky, ktoré tvoria dve časti tejto prezentácie.

1. Aké sú inšpiratívne zdroje mariánskej spirituality v rámci vincentskej charizmy?
2. Ako môžeme dnes vytvoriť živú mariánsku spiritualitu v rámci našich laických vincentských združení?

Najprv uvediem niekoľko úvah o koncepte mariánskej spirituality.

Mariánska spiritualita

Otec Robert Maloney opísal **spiritualitu** takto: *Je to na jednej strane špecifický spôsob, akým je človek zakorenený v Bohu. Na druhej strane je to špecifický spôsob, akým sa vzťahuje k stvorenému svetu. Je to vhlád ako zdroj akcie. Je to vízia, ktorá vytvára energiu a smeruje ju určitým smerom, čím umožňuje človeku prekonať sám seba. Pre kresťana je to spôsob, ako vidieť Krista a byť v ňom, ktorý usmerňuje sily jednotlivca v službe kráľovstvu."*¹

Spiritualita vyjadruje vzťah k životu podľa Ducha *Svätého*, nasledovanie Krista, novým spôsobom bytia a života v *Pánovi*.

Preto odkazovanie na mariánsku spiritualitu neznamená revíziu zbožných praktík k Panne Márii. Odvolávanie sa na **mariánsku spiritualitu je hľadanie inšpirácie nasledovať Krista v Márii**. Kresťanstvo nepozostáva zo vzorcov, ideológií alebo konceptov. Je to predovšetkým dar, prítomnosť, skúsenosť a život. Postava Márie vyniká ako výzva a inšpirácia k stelesneniu kresťanských postojov a hodnôt. Mária sa nám predstavuje ako najdokonalejšia Kristova učeníčka a prvá kresťanka svojimi postojmi: *"Vo svojom vlastnom živote plne a zodpovedne prijala Božiu vôľu, pretože počula Božie slovo a konala podľa neho, a pretože láska a duch služby boli hnacou silou jej skutkov. Je hodná napodobňovania, pretože bola prvou a najdokonalejšou z Kristových učeníkov. To všetko má trvalú a univerzálnu príkladnú hodnotu."*²

*"Mária je dokonalým stelesnením kresťanskej spirituality."*³ Je Paňou duchovného života, podľa slov Pavla VI.⁴ V tomto zmysle Cirkev nazýva svoj vzor kresťanov a Cirkvi: *"Ako učil svätý Ambróz, Božia Matka je predobrazom Cirkvi v poriadku viery, lásky a dokonalého spojenia s Kristom."*⁵ *Adamova* dcéra Mária súhlasila s Božím slovom a stala sa Ježišovou matkou. Z celého srdca a bez prekážok hriechom voči Božej spásonosnej vôli sa úplne venovala osobe a dielu svojho Syna pod ním a s Ním, slúžiac tajomstvu vykúpenia z milosti všemohúceho Boha.⁶ Mária je dokonalou Ježišovou učeníčkou, nasleduje ho od Zvestovania anjela až po päty križa. *"Toto spojenie Matky so Synom v diele spásy sa prejavuje od času Kristovho panenského počatia až do jeho smrti."*⁷ Mária sa bez výhrad nechala viesť Duchom, bola naplnená Duchom Svätým, jej život bol životom v Duchu.⁸

Mariánska spiritualita spontánne prekvitala v srdci Cirkvi od prvých storočí. Kresťania z rôznych čias navrhovali formy, spôsoby a výrazy podľa zvyklostí každej doby. *"Mária je milosť, ktorá neustále živí duchovný život veriacich."*⁹ To isté platí aj pre vincentскую rodinu. Preto je nevyhnutné, aby sme sa priblížili k inšpiratívnym prameňom mariánskej spirituality v rámci vincentskej charizmy a znovu videli, ako môžeme podporovať **živú** mariánsku spiritualitu v srdci dnešných vincentských združení.

I. Inšpiratívne zdroje mariánskej spirituality v rámci vincentskej charizmy

Nebudeme sa tu zdržiavať obsahom a rozsahom výrazu vincentská charizma. ¹⁰ Dovoľte mi však uviesť tri užitočné body pre našu prácu.

a) **Vincentskou charizmou** rozumieme dar Ducha Svätého, ktorý dal Boh v Cirkvi Vincentovi de Paul a Louise de Marillac. Dar Ducha Svätého, ktorý zdieľajú všetci, ktorí nasledujú Vincenta a Lujzu v rozličných inštitúciách a združeniach, ktoré vznikli pod ich inšpiráciou a ktoré sa snažia žiť, udržiavať, prehlbovať a neustále rozvíjať tento dar v súlade s Kristovým Telom, ktoré neustále rastie.¹¹

b) Etymologicky slovo **Vinentián** pochádza zo slova Vincent (Vincentius). Charakteristiky vincentskej charizmy nemôžeme pripísať iba osobnosti Vincenta de Paul. Nemožno ho úplne pochopiť bez pôvodného príspevku Louise de Marillac. Čím viac študujeme vzťah medzi **Vincentom de Paul a Louise de Marillac**, tým ťažšie je pripísať vincentiskú charizmu iba jednému z nich.

c) Profil vincentskej charizmy nezodpovedá výlučne dobe zakladateľov. Charizma je **dynamická skutočnosť**, ktorá sa v každej epoche obnovuje, neustále sa prehľbuje a obohacuje vitalitou odpovedí každého človeka, každého spoločenstva a každého združenia vo vernosti Duchu.

Po týchto bodoch sa teraz zameriam na našu tému: **Aké sú inšpiratívne zdroje mariánskej spirituality v rámci vincentskej charizmy?**

Rozviniem to v štyroch častiach: 1. Máriin život, ako nám o ňom hovoria evanjeliá; 2. viera Cirkvi, ktorá nám ukazuje Máriu ako jej najvýznamnejšiu rovinu; 3. skúsenosti Vincenta de Paul a Louise de Marillac; 4. skúsenosť vincentskej rodiny od zjavení Kataríny Labouré. Hoci patrí do rôznych oblastí, verím, že práve z týchto prameňov čerpá vincentiská rodina svoju spiritualitu.

1. Máriin život

V čase svätého Vincenta a sv. Lujzy a v čase zjavení Kataríny Labouré, ako aj v našej dobe, sa autentická mariánska spiritualita musí živiť osobným a úprimným stretnutím s Máriou v **evanjeliu**: *"Nakoniec chceme poukázať na to, že naša doba, nie menej ako v minulosti, je povolaný, aby overil svoje poznanie reality s Božím slovom a pri zachovaní tejto záležitosti porovnal svoje antropologické myšlienky a problémy, ktoré z nich vyplývajú, s postavou Panny Márie, ako ju prezentuje evanjelium."*¹²

Existuje len málo novozákonných textov týkajúcich sa Márie. V listoch nachádzame iba jednu pasáž, ktorou je Galaťanom 4:4. Odkaz je aj v Skutkoch apoštolov v kapitole 1, verši 14. V Markovom evanjeliu sú dva náznaky (3:31-35 a 6:3) a dva v Jánovom evanjeliu (2:1-12 a

19:26-27). Najbohatšie podrobnosti sú obsiahnuté v rozprávaniach o detstve: Matúš 1-2; Lukáš 1-2.

Pôvodná "kerygma" sa sústreďuje na smrť a zmŕtvychvstanie Ježiša Krista, bez priameho odkazu na Máriu. Ako celok však Nový zákon uznáva úlohu Márie ako matky a vzoru v dejinách spásy, hodnej prijatia a úcty.

a) Mária v dejinách spásy

Máriinu úlohu v dejinách spásy možno znázorniť pomocou dvoch výrazov, ktoré sa nachádzajú v Lukášovom evanjeliu:

- *Služobníčka Pána* (Lk 1,38) – Mária je nástrojom, ktorý si Boh vyvolil, aby uskutočňoval svoju vôľu a zostal bezpodmienečne verný svojmu poslaniu.
- *Požehnaná medzi ženami* (Lk 1,42) – Mária nie je len tou, ktorá je upriaznená nad svojimi súčasníkmi. *"Požehnanie ukazuje účasť na mesiášskom procese a príspevok k dielu spásy. Nemožno to zredukovať na prinášanie ovocia jej lona na svet, ale vo svetle udalostí Starého zákona to zahŕňa oslobodenie a všetky dôsledky, ktoré sú spojené s tým, že je matkou Mesiáša Osloboditeľa."*¹³

Máriino poslanie v dejinách spásy možno prehĺbiť aj zo Simeonovho proroctva (Lk 2,35), v čase nájdenia Ježiša v chráme (Lk 2,48), alebo z dvoch epizód v Jánovom evanjeliu, ktoré sa týkajú "hodiny" (2,1-12 a 19,26-27).

b) Mária, vzor pre Boží ľud

Počas Ježišovho verejného života nám evanjeliá predstavujú Máriu ako Matku, ktorá sa stala učeníčkou (Lk 8,19-20; 11,28).

Evanjelisti, najmä Lukáš a Ján, nám predstavujú črty Máriinej osobnosti ako dokonalej kresťanky a vzoru pre celý Boží ľud, pre Cirkev. *"Všetky duchovné rozmery charakteristické pre mystickú líniu chudobných Jahveho v Starom zákone, ktoré neskôr potvrdili blahoslavenstvá v evanjeliu, sú zamerané na Máriu a tvoria jej duchovný portrét: chudoba (Lk 1,48), služba (Lk 1,38.48; Jn 2,5), bázeň pred Bohom (Lk 1,29.50), vedomie vlastnej krehkosti (Lk 1,52), zmysel pre spravodlivosť (Lk 1,35), solidarita s Božím ľudom (Lk 1,52-55), radosť (Lk 1,28.47), otvorenosť a dostupnosť pre Boží plán (Lk 1,35.51), dôvera v prísľuby verného a milosrdného Boha (Lk 2,19.51). Všetky tieto postoje ukazujú hĺbku Máriinej viery v súlade so starozákonnou biblickou zbožnosťou. Magnificat, zjednocujúca*

*historické a biblické myšlienky, je piesňou chudobného, pravého a svätého ľudu Izraela, dediča mesiášskeho požehnania. Predstavuje Máriu ako dcéru Siona, "malého zvyšku" izraelského spoločenstva, ktorá dosiahla dokonalosť, pripravená prijať mesiášsku radosť a priniesť ľudstvu spásanosnú Božiu prítomnosť.*¹⁴

c) Mária, hodná úcty

Lukášovo evanjelium pozýva kresťanov, aby si uctievali Máriu: *"Odteraz ma budú všetky pokolenia nazývať blahoslavenou"* (1,48); aby sa pripojili k Izraelu a nazývali ju *"blahoslavenou"* (1,42), uznávajúc Božie pôsobenie v ňom, vyvolený, aby sa zásadným spôsobom podieľal na Božom pláne spásy.

d) Mária, prijatá za matku

Jánovo evanjelium pozýva všetkých, ktorí nasledujú Ježiša, aby prijali Máriu za Matku: *"Odteraz ju učeník prijal do svojho domu"* (19,27). Čo sa týka Ježišovho učeníka, prijatie jeho Matky vo viere bolo medzi všetkými dobrami a všetkými, čo pochádza zo spoločenstva s Kristom.¹⁵

Ako vidíme, Nový zákon nám dáva základné prvky na formovanie mariánskej spirituality: *"Čítanie Božieho písma, ktoré sa uskutočňuje pod vedením Ducha Svätého a s prihliadnutím na objavy humanitných vied a rôzne situácie v dnešnom svete, nám pomôže vidieť, ako možno Máriu považovať za zrkadlo očakávaní mužov a žien našej doby."*¹⁶

2. Viera Cirkvi

Cirkev je sviatosťou Krista a tých, ktorí ho nasledujú. Je to princíp a najautentickejšie miesto stretnutia s Otcom. Cirkev je *"vlastou"*, privilegovaným miestom, kde prebýva a koná Duch Svätý.¹⁷

Vo všetkých dejinách sa znovu objavuje pokušenie mať kresťanstvo a spiritualitu bez Cirkvi a skúseností, ktoré nám ponúka. No je to kritérium cirkevného spoločenstva, ktoré porovnáva našu osobnú kresťanskú skúsenosť s evanjeliom a Ježišovou skúsenosťou, takže naša skúsenosť nie je ani sektárska, ani subjektívna. Je to tiež cirkevné spoločenstvo, ktoré dáva do nášho dosahu veľkú duchovnú tradíciu kresťanstva a ponúka nám živých svedkov, vyzdvihnutých Duchom Svätým, ktorí nasledujú Ježiša. Práve v spoločnom slávení viery, v prehľbovaní Božieho slova, v spoločných odpovediach na kresťanské záväzky, cirkevné spoločenstvo vedie svojich členov k životu v Bohu tým, že si navzájom pomáhajú.

Druhý vatikánsky koncil venoval VIII. kapitolu *Lumen gentium* Márii: Preblahoslavenej Panne Márii, Matke Božej, v tajomstve Krista a Cirkvi. Keďže je ovocím dvoch smerov, Máriino obetovanie v tejto kapitole je veľmi krásne, pozitívne, vyvážené, biblické, ekumenické a cirkevné. Naozaj, bolo by ťažké písať s väčším biblickým základom, pevnou teológiou alebo horlivosťou. Zdôrazňuje sa neporovnateľná úloha Márie v dejinách spásy, ale vždy vo vzťahu ku Kristovi a Cirkvi.¹⁸

V roku 1974 Pavol VI. vydal apoštolskú exhortáciu *Marialis cultus*. Aktualizoval mariánsku náuku Druhého vatikánskeho koncilu, objasňoval základný vzťah Panny s Spasiteľom a naznačil línie mariánskej spirituality a zbožnosti, ponúkajúc Máriu ako vzor: Pannu, ktorá počúva, modlí sa a ponúka – Panensku Matku.

Ján Pavol II. vydal v roku 1987 encykliku *Redemptoris Mater*, aby "podporil nové a pozornejšie čítanie toho, čo koncil povedal o Panne Márii, Matke Božej, v tajomstve Krista a Cirkvi... Hovoríme tu nielen o náuke viery, ale aj o živote viery, a teda o autenticknej "mariánskej spiritualite".¹⁹

Autentická mariánska spiritualita musí ísť a čerpať z tohto prameňa, ktorým je viera Cirkvi, ktorá sa neustále uvažuje a preformulováva v dokumentoch Magisteria. Je nemožné vytvoriť autentickú mariánsku spiritualitu na okraji alebo mimo Cirkvi, a už vôbec nie v rozpore s Cirkvou.

3. Skúsenosti Vincenta de Paul a Louise de Marillac

Pre nás, ktorí sme súčasťou vincentskej rodiny, musí byť skúsenosť Vincenta de Paul a Louise de Marillac stálym referenčným bodom. Je na nás, aby sme žili, udržiavali, prehľbovali a neustále rozvíjali vincentскую charizmu.²⁰ Pozrime sa na ich skúsenosti, ktoré inšpirujú našu mariánsku spiritualitu.

3.1. Skúsenosť Vincenta de Paul

A. Dotin pri prezentácii mariológie svätého Vincenta napísal: "*Svätý Vincent sa zdá byť chudobným rodinným príbuzným.*"²¹

Doba svätého Vincenta je charakteristická najmä katolíckymi reakciami na reformy.²² Preto sa zbožnosť k Márii zväčšila a často sa stala nadmernou. Ľudovít XIII. zasvätil Francúzske kráľovstvo Panne v roku 1638; Anna Rakúska zverila bratovi Fiacrovi uskutočnenie mnohých pobožností, ako sú púte do mariánskych centier, dary atď. Teológovia a majstri duchovného

života tiež vypracovali bohaté traktáty, ktoré podporovali úctu k Panne Márii a uznanie jej privilégií. Na ľudovej úrovni sa rozvinuli početné bratstvá, najmä ružencové, pútnické a iné náboženské praktiky.

V tomto kontexte priťahuje našu pozornosť riedkosť myšlienok a vonkajších znamení Vincenta de Paul, pokiaľ ide o Pannu Máriu. Na viac ako 8 000 stranách listov a konferencií nachádzame len dvesto zmienok o Panne Márii: *"Vincent de Paul hovorí o Panne Márii len mimochodom, s použitím klasických výrazov a umierneného tónu."*²³

V roku 1600 Vincent de Paul slávil svoju prvú Eucharistiu v Notre Dame de Remouille. Svoju slobodu z otroctva pripisuje Panne Márii.²⁴ V roku 1623 sa Vincent so svojou rodinou vydal na púť do Notre Dame de Buglose V roku 1639 sa zúčastnil aj púte do Chartres. Svoje listy zvyčajne uzatváral frázou *"z lásky k nášmu Pánovi a Jeho svätej Matke"*.²⁵

Od založenia prvého Bratstva lásky v Châtillon-les-Dombes v roku 1617 Vincent navrhol Máriu za patrónku: *"A keď je Matka Božia vzývaná a braná za patrónku v dôležitých veciach, nemôže urobiť nič iné, len odplatiť slávu dobrému Ježišovi, jej Synovi, uvedené dámy ju berú za patrónku a ochrankyňu diela a pokorne ju prosia, aby ich vzala do svojej osobitnej starostlivosti."* Podobné odkazy nachádzame aj v pravidlách bratstiev, ktoré čoskoro nasledovali.²⁶

Svätý Vincent súhlasil s tým, že Spoločnosť dcér lásky bude zasvätená Panne Márii a že bude považovaná za Matku Spoločnosti. Naliehal na sestry, aby sa modlili ruženec a modlitbu Anjel Pána.²⁷ Odporúčal, aby členovia Misijnej kongregácie mali osobitnú úctu k Panne Márii: *"... osobitná úcta k Panne Márii. Mali by sme sa to snažiť dokonale uskutočniť s Božou pomocou: po prvé, každý deň si osobitne uctievať najvýznamnejšiu Kristovu Matku, ktorá je aj našou Matkou; 2. tým, že uskutočňovala, pokiaľ to bolo možné, tie isté cnosti ako ona, najmä pokoru a čistotu; 3. nadšeným povzbudzovaním ostatných, kedykoľvek to príležitosť a prostriedky dovoľujú, aby jej preukazovali najväčšiu úctu a vždy jej verne slúžili."*²⁸

Ale Vincent de Paul neodporúčal sentimentalitu a prehnanú zbožnú lásku k Panne Márii. Napísal otcovi Lambertovi: *"Urobil by si dobre, keby si sa zbavil tej mladej ženy. Poradte jej, aby sa nezabávala všetkými tými predstavami, ktoré má... Ani náš Pán, ani Panna Panna nemali všetky tieto predstavy a prispôbili sa spoločnému životu."*²⁹

Vincent de Paul navrhol Máriu ako **vzor**: *"... mali by ste sa zamyslieť nad príkladom Panny Márie..., "³⁰"... modlime sa k Panne Márii, ktorá sa lepšie ako všetci ostatní ponorila do*

podstaty (evanjeliových zásad) a uskutočňovala ich." ³¹ Na konferenciách a v listoch sa objavujú mnohé Máriine vlastnosti, ktoré treba napodobňovať: bola poslušná Božej vôli, skromná, rozvážna, bez hriechu, pokorná, dokonalá, plná milosti, chudobná, vytrvalá, panna a služobníčka Pána.³²

Vincent zameral svoju pozornosť na **tri udalosti**, tri tajomstvá v Máriinom živote: Nepoškvrnené počatie, Zvestovanie a Navštívenie. *"Tieto tri tajomstvá tvoria oporu, literu a ducha základných krokov jej pokroku ku Kristovi a jej životu s Bohom."* ³³ Vincent de Paul kontemплоval Máriu v strede duchovného vesmíru: bol daný Bohu, aby slúžil Bohu v chudobných.

a) Nepoškvrnené počatie

V tajomstve Nepoškvrneného počatia videl svätý Vincent pokornú a cudnú Pannu, **vyprázdnenú zo seba, aby prijala Boha** a nechala sa naplniť Bohom. Toto sú základné dispozície pre tých, ktorí sa chcú vyprázdniť a oblieť sa do ducha Ježiša Krista: *"Boh vtedy predvídal, že keďže jeho Syn musí prijať ľudské telo skrze ženu, je vhodné, aby ho vzal od ženy, ktorá je hodná ho prijať, ženy vynikajúcej v milosti, slobodnej od hriechu. naplnený zbožnosťou a vzdialený od akýchkoľvek škodlivých náklonností. Boh už predvádzal pred svojimi očami všetky ženy, ktoré by mohli byť vhodné, a nenašiel žiadnu z nich hodnou tohto dôležitého diela, okrem najčistejšej a najnepoškvrnenejšej Panny Márie. Preto sa Boh rozhodol od večnosti pripraviť toto príbytok, ozdobiť ho vzácnejšími a dôstojnejšími darmi ako ktorékoľvek iné stvorenie, aby bolo chrámom Božstva, palácom hodným svojho Syna. Ak večná predvídavosť tak ďaleko hľadala túto zásobáreň pre svojho Syna a keď ju našiel, ozdobil ju všetkými milosťami, ktoré by mohli skrásliť stvorenú bytosť, ako to Boh vyhlásil skrze anjela poslaného ako vyslanca, o čo viac by sme mali predvídať deň a dispozície potrebné na jeho prijatie."* ³⁴

Prijať Boha, byť naplnený Bohom, obliekať sa Kristom, vyprázdniť sa, ako to urobila Nepoškvrnená, to je prvá udalosť, ktorú Vincent de Paul zdôraznil v súvislosti s Pannou Máriou.

b) Zvestovanie

Pokora pripravila a podporila obeť Bohu. Poznať Boha a uznať Boha ako jediného Pána, **poznať svoju malosť pred Bohom, odovzdať sa Bohu**, aby slúžil blížnemu, aby sa uskutočnilo Božie dielo – to je druhá časť, ktorú Vincent objavil v Márii v Zvestovaní:

*"Musíme uznať podstatu a existenciu Boha a mať určité poznanie o Jeho dokonalostiach predtým, ako Mu prinesieme obete. To je prirodzené, pýtam sa vás, komu ponúkate dary? Veľkým, kniežatám a kráľom. Práve im vzdávate poctu. Je to taká pravda, že Boh dodržiaval tento poriadok vo Vtelení. Keď anjel išiel pozdraviť Pannu Máriu, začal uznaním, že bola naplnená nebeskými milosťami: Ave, gratia plena: si plná milosti, si naplnená Božou priazňou. Ave gratia plena. Vtedy si to uvedomil a pochválil ju ako plnú milosti. A čo potom urobil? Urobil jej krásny dar Druhej Osoby Najsvätejšej Trojice. Duch Svätý v jej panenskom lone vytvoril telo. Boh stvoril dušu, spojil ju s týmto telom. A Slovo sa okamžite spojilo s touto dušou a telom podivuhodným spojením. A týmto spôsobom Duch Svätý vykonal nevýslovne tajomstvo vtelenia. Chvála predchádzala obeti"*³⁵

Tak ako Mária, aj my sa v Zvestovaní musíme odovzdať Bohu, aby sme uskutočnili jeho dielo. *"Hovorí sa teda: musíme hľadať Božie kráľovstvo. Musíme hľadať. To je len jedno slovo. Napriek tomu sa mi zdá, že hovorí veľa. Znamená to, že by sme sa mali dostať do takého stavu, aby sme sa vždy usilovali o to, čo nám bolo odporúčané, aby sme neustále pracovali pre Božie kráľovstvo a nezostávali v chradnúcom a nečinnom stave... Hľadať: Hľadať, to znamená starostlivosť; to znamená činy."*³⁶

c) Navštívenie

Oprázdnení od seba samých a odovzdaní **Bohu, náš život je v službe chudobným:** *"Vy ste darovaní Bohu v službe chudobným."* Svätý Vincent objavil tento tretí pohyb duchovnej cesty pri Máriinej návšteve u jej sesternice Alžbety. Naznačil Máriinu pohotovosť, ako je príkladom navštívenia, ako vzor služby chudobným: *"Budú si s radosťou a rýchlo ctiť navštívenie Panny Márie, ktorá išla navštíviť svojho bratranca."*³⁷ Preto určil konkrétne aplikácie pre život Dcéry lásky: *"Spoločnosť dcér lásky je založená, aby milovala Boha, aby slúžila a uctievala nášho Pána, svojho patróna, a Pannu Máriu. A ako si ho uctíte? Tvoje pravidlo ti hovorí, lebo ťa ďalej informuje o Božom zámere pri zakladaní tvojej spoločnosti, aby slúžila chorým chudobným telesne, tým, že im poskytne všetko, čo potrebujú, a duchovne, tým, že sa postará, aby žili a zomreli vo svätom stave."*³⁸

Nech už sa vydáme akoukoľvek cestou, pán Vincent nás bezpodmienečne vedie k chudobným. Náš život, rovnako ako Máriin, je úplne odovzdaný Bohu za službu chudobným.

3.2 Skúsenosti Louise de Marillac

Na rozdiel od prítomnosti svätého Vincenta je Máriina prítomnosť v korešpondencii a spisoch sv. Lujzy bohatá, hojná a niekedy dokonca napísaná systematickým spôsobom.

3.2.1 Veľká dôstojnosť Márie

Máme niekoľko spisov sv. Lujzy, kde rozoberá plody svojich meditácií a úvahy o veľkej dôstojnosti Panny Márie. Máriu predstavuje ako:

- a) Boží spolupracovník vo Vtelení; "Boží Syn na seba vzal ľudskú podobu v lone Márie"³⁹;
- b) Veľmi zjednotený s Ježišom Kristom, ktorý v nej žije: "väčšia láska k jej Synovi a silnejšie spojenie s jeho ľudským božstvom"⁴⁰;

c) účastník tajomstva Boha v Ježišovi Kristovi⁴¹;

d) Plná milosti⁴²;

e) Matka milosrdenstva⁴³;

f) Matka milosti⁴⁴;

g) Spolupracovník pod krížom pri vykúpení.⁴⁵

3.2.2. Panna Mária, Nepoškvrnená, počatá bez hriechu.

Jedna z úvah sv. Lujzy sa sústreďuje na tajomstvo Nepoškvrneného počatia Panny Márie⁴⁶. Týka sa veľmi rozvinutej a prepracovanej úvahy. Svätá Lujza chcela rozvinúť a napísať svoje myšlienky o Nepoškvrnenom počatí Panny Márie. Od začiatku tohto vývoja nás uistuje, že ich má v úmysle napísať "úplne". Cirkev ešte nevyhlásila dogmu o Nepoškvrnenom počatí (k tomu malo dôjsť 8. decembra 1854), keď sv. Ľudovít napísal tento text. Tento sviatok, ktorý bol v ľude tak silne zakorenený, sa však už slávil. Text sv. Lujzy dokonale vystihuje to, čo Cirkev neskôr učila o Nepoškvrnenom počatí Panny Márie.

- Nepoškvrnené počatie je chápané v kontexte Božieho spásonosného plánu, jeho plánu lásky.
- Aj keď bola počatá bez hriechu, Mária nikdy neprestala patriť k Adamovej línii. Bola pripravená byť dôstojným príbytkom pre Božieho Syna.

- Mária, počatá bez hriechu a vyvolená Bohom, odpovedá zdravým životom a plná milosti naďalej rastie v milosti.
- Mária bola počatá bez hriechu a je oslobodená od žiadostivosti, ktorá vedie k hriechu.
- My, hriešnici, musíme napodobňovať Máriin život, ctiť si ju pre jej veľkú dôstojnosť a prosiť ju o príhovor, pretože nikto nie je taký zjednotený s Kristom ako ona.

Stojí za to pomaly čítať text sv. Lujzy a objavovať vážnosť jej prezentácie a bohatstvo jej intuície. To môže slúžiť ako náznak pre mariánsku spiritualitu v rámci vinčentskej charizmy.

3.2.3 Mária, ideál života

Svätá Lujza de Marillac objavuje a navrhuje Pannu Máriu ako ideál života.

- a) Model všetkých životných stavov⁴⁷;
- b) Model uskutočňovania Božej vôle⁴⁸;
- c) Model chudoby⁴⁹;
- d) Model čistoty⁵⁰.

3.2.4 Úcta k Panne Márii

a) Z čoho spočíva úcta k Panne Márii?

Existuje text svätej Lujzy, ktorý dokonale vystihuje, v čom spočíva úcta k Panne Márii. Je to systematické pojednanie, ktoré nás dnes môže osvietiť.

Všetci kresťania musia

- Majte veľkú lásku k svätej Panne Márii;
- Sláviť sviatky na jej počesť v každodennej liturgii;
- Napodobňujte jej cnosti;
- Vyberte si nejaké "malé zbožné praktiky" pre Máriu.

b) "Malé zbožné praktiky" svätej Lujzy na počesť Panny Márie

Okrem jej úvah a meditácií o Panne Márii nachádzame aj niektoré jasné stopy týchto *"malých zbožných praktík"* na úctu Panny Márie v korešpondencii a spisoch sv. Lujzy. Pripomeňme si to najdôležitejšie:

1. Svätá Lujza napísala modlitbu obetovania Panne Márii, pričom po smrti svojho manžela Antoina Le Gras 52 vložila svojho syna a seba pod ochranu Márie.

2. Vo svojom *Pravidle života* vo svete svätá Lujza vymenúva niekoľko zbožných praktík na počesť Panny Márie:

- Oficiu Panny Márie;
- Štvrt' hodinová modlitba presne na poludnie na počesť okamihu, keď sa vtelenie Slova uskutočnilo v lone Panny Márie;
- Ruženec každý deň, rozjímanie o jednom z tajomstiev;
- Obnovenie jej sľubov a dobrých predsavzatí každú prvú sobotu v mesiaci, keď si vybrala sobotu, pretože si vzala Pannu za svoju ochrankyňu;
- Modlitba Zdravas Mária, na počesť Panny Márie;
- Pôst v predvečer všetkých sviatkov Panny Márie⁵³.

3. V katechizme, ktorý vypracovala sv. Lujza, vysvetlila a odporučila modlitbu Zdravas Mária a ruženec.⁵⁴

4. V liste abbé de Vaux svätá Lujza radila o spôsobe, akým by sa sestra mohla modliť ruženec: *"Poviem vám svoj názor na pobožnosti pre sestru Madeleine. Myslím, že by sa mohla pokojne modliť dve desaťročia korunky denne a tri v sobotu za úplný ruženec na týždeň."*⁵⁴

5. Svätá Lujza pripravila a ponúkla obrazy Panny Márie ako vyjadrenie svojej lásky k nej a túžby náležite si ju uctiť⁵⁵.

6. Svätá Lujza vytiahla malý ruženec. Napísala svätému Vincentovi: *"Táto korunka je pobožnosť, pre ktorú som pred tromi rokmi požiadala o povolenie vašu charitu ako osobnú pobožnosť. Mám v malej škatuľke množstvo týchto malých koruniek spolu s niekoľkými myšlienkami o tejto pobožnosti napísanými na kúsku papiera, ktoré chcem s vašim dovoľením zanechať všetkým našim sestrám po mojej smrti. Nikto z nich to nevie. Uctieva skrytý život nášho Pána v jeho stave uväznenia v lone Panny Márie a blahoželá jej k jej šťastiu počas týchto deviatich mesiacov. Tri malé korálky ju vítajú pod jej krásnymi titulmi Dcéra Otca, Matka Syna a Nevesta Ducha Svätého. To je hlavná myšlienka pobožnosti. Z Božej milosti,*

nehodná, pokračujem v tejto úcte od čias, o ktorých som sa zmienila, ale dúfam, že ju preruším, s pomocou tej istej Božej milosti, ak to vaša láska prikáže. Prostredníctvom tohto malého cvičenia chcem prosiť Boha skrze vtelenie jeho Syna a modlitby Panny Márie o čistotu potrebnú pre Spoločnosť sestier lásky a za vytrvalosť tejto spoločnosti v súlade s jeho dobrým zalúbením."⁵⁶

Svätý Vincent ju určite neoprávňoval praktizovať túto "pobožnosť". Naráža na to v liste: *"Cítim, že musím povedať Vašej láske, že mi bolo a stále je ľúto, že musím opustiť tieto malé modlitby, pretože verím, že Panna chcela, aby som jej vzdala túto malú poctu vďačnosti. Ale s ňou sa utešujem tým, že jej ponúkam svoje zrieknutie a tým, že sa jej rozhodnem potešiť iným spôsobom a slúžiť jej s väčšou vrúcnosťou..."*⁵⁷

Úmysel sv. Lujzy však žije ďalej, v tradičnej modlitbe, ktorú sa dcéry lásky modlia medzi tajomstvami ruženca, *Najsvätejšej Panny...*

7. V Regule pre sestry nemocníc sv. Lujza uvádza modlitbu ruženca⁵⁸.

8. Svätá Lujza mala vo zvyku vzývať príhovor Panny Márie vo svojich modlitbách: *"... Prostredníctvom týchto zásluh ... a z lásky, ktorú nosíš Panne Márii."*⁵⁹

3.2.5 Mária, jediná matka spoločnosti

Svätá Lujza de Marillac pravdepodobne nepoznala svoju matku, ale vždy videla Máriu ako Jedinú Matku a zverila sa Panne Márii, Jedinej Matke, čo milovala najviac na tomto svete: svojho syna a Spoločnosť dcér lásky. Chcela, aby táto spoločnosť bola zasvätená Márii, ktorú vždy považovala za svoju jedinú Matku.

Nasledujúce texty zachytávajú tieto túžby a presvedčenia, najmä tie, ktoré sa týkajú jej korešpondencie so svätým Vincentom.

1. Svätá Lujza požiadala svätého Vincenta o povolenie ísť na púť do Chartres: *"Prosím ťa čo najpokornejšie, aby si mi dovolil uskutočniť púť do Chartres počas tvojej neprítomnosti, aby som mohol zveriť všetky naše potreby a návrhy, ktoré som ti dal, do starostlivosti Panny Márie. Určite prišiel čas, aby som sa zamyslel nad sebou v očiach Božích. Musím vám povedať, že som presvedčený, že dobro našej malej spoločnosti si to vyžaduje."*⁶⁰

2. Svätá Lujza podala správu o svojej púti do Chartres k svätému Vincentovi: "... V pondelok, na sviatok zasvätenia kostola v Chartres, som obetoval Bohu plány jeho Prozreteľnosti o spoločnosti dcér lásky. Ponúkol som mu spomínanú spoločnosť úplne a požiadal som ho, aby ju radšej zničil, než aby ju nechal založiť proti svojej svätej vôli. Prosil som o ňu prostredníctvom modlitieb Najsvätejšej Panny, Matky a Strážkyne spomínanej Spoločnosti, ktorej čistotu potrebuje. Hľadiac na Pannu pri uskutočňovaní tajomstva vtelenia, prosil som Ho o milosť vernosti Spoločnosti skrze zásluhy krvi Božieho Syna a Márie. Modlila som sa tiež, aby bol silným a láskyplným putom, ktoré spája srdcia všetkých sestier v napodobňovaní spojenia troch božských osôb. Vo svojich modlitbách za seba som vložil do rúk Panny Márie rozhodnutie, ktoré treba urobiť...."⁶¹

3. Svätá Lujza požiadala svätého Vincenta, aby bola Družina zasvätená Márii a aby bola vybraná za jej jedinú Matku: "Ako môžem vyjadriť Vašej láske v mene celej Spoločnosti našich sestier, aké šťastie by sme považovali za šťastné, keby ste nás zajtra pri svätom oltári zverili pod ochranu Najsvätejšej Panny? Prosím Vašu lásku, aby ste nám vyprosili milosť, aby sme ju odteraz mohli považovať za našu jedinú Matku, pretože Jej Syn doteraz nikomu nedovolil, aby si tento titul uzurpoval verejným aktom. Prosím, schvaľte túto žiadosť z lásky Božej a vyprostujte pre nás milosť urobiť to, čo musíme a budeme robiť, ak vaša láska uzná za vhodné a je ochotná nás učiť."⁶²

4. Svätý Vincent de Paul sa na svojej konferencii 8. decembra 1658 modlil takto: "Keďže Spoločnosť lásky bola založená pod zástavou vašej dokonalosti, ak sme vás doteraz nazývali našou Matkou, prosíme vás teraz, aby ste prijali obeť, ktorú vám prinášame od Spoločnosti všeobecne a zvlášť od každého z jej členov. A pretože nám dovoľujete, aby sme vás nazývali Matkou a vy ste Matkou milosrdenstva, kanálom, ktorým prúdi všetko milosrdenstvo, ktoré ste od Boha, ako môžeme veriť, dosiahli založenie tejto Spoločnosti, s radosťou ju vezmite pod svoju ochranu."⁶³

5. Svätá Lujza hovorila o Panne Márii ako o Jedinej Matke na niekoľkých duchovných cvičeniach: "... vzdať väčšiu česť svätej Panne a obnoviť úplnú závislosť Spoločnosti od nej ako na jej najnehodnejšie dcéry, ktoré sa na ňu pozerajú aj ako na našu najchvályhodnejšiu a jedinú Matku."⁶⁴ "... Svätá Panna je vaša pravá a jediná Matka."⁶⁵ "... ako pravá Dcéra lásky musíš prijať všetko, čo ti povie ten, kto ťa tu na zemi predstavuje pravého Predstaveného v nebi."⁶⁶

6. V posledných slovách svojho duchovného testamentu svätá Lujza zdôraznila sestrám toto: "Modlite sa vrúcne k Panne Márii, aby bola vašou jedinou Matkou."⁶⁷

Ako sme videli, Máriina prítomnosť je hojná, jasná a pevná v skúsenosti sv. Lujzy. Vo vinčentskej rodine nemôžeme zanedbávať čerpanie z tohto prameňa.

4. Skúsenosť vinčentskej rodiny od zjavení Kataríny Labouré

Svätá Katarína Labouré (1806-1876) a posolstvo Medaily Matky Božej mali rozhodujúci vplyv na život všetkých skupín vo Vinčentskej rodine, najmä pokiaľ ide o smerovanie ich mariánskej spirituality. Stačí pripomenúť niekoľko faktorov:

V čase zjavení sv. Kataríny Labouré boli CM, ako aj Spoločnosť dcér lásky a Bratstvá lásky prakticky rozptýlené a viac-menej roztrieštené. Zázračná medaila a jej mariánska spiritualita sú rozhodujúce pre pochopenie znovuzrodenia bývalých vinčentských základov.

John Gabriel Perboyre (1802-1840) našiel silu svedčiť o Kristovi svojím životom v úcte k Panne Márii. Rozšíril Zázračnú medailu v Číne, presvedčený, že *"celý svet bude naplnený Máriiným milosrdenstvom"*. Bol jedným z mnohých Kristových svedkov vo vinčentskej rodine.

Viacere skupiny patriace do vinčentskej rodiny sa zakorenili v týchto zjaveniach sv. Kataríny Labouré: Vinčentská mariánska mládež, Združenie zázračnej medaily a skupiny, ktoré z nich vzišli.

Frederick Ozanam (1813-1853) zomrel na sviatok narodenia Panny Márie, sviatok, ktorému bol po celý život veľmi zbožný. Sám niesol medailu a zaujímal sa o komunikáciu o obrátení Ratisbonneho na príhovor Panny Márie z medaily. Ustanovil deň Nepoškvrneného počatia ako sviatok pre konferencie.

Mohli by sme povedať, že dejiny vinčentskej rodiny by nemohli byť pochopené bez tohto odkazu na Nepoškvrnenú Pannu Zázračnú medailu.

Konštitúcie dcér lásky a CM, stanovy vinčentskej mariánskej mládeže a Združenia zázračnej medaily, ako aj prax iných skupín nám ukazujú hodnotu skúsenosti Kataríny Labouré a zázračnej medaily ako prameňa mariánskej spirituality vo vinčentskej rodine.

II. Formovanie živej mariánskej spirituality v rámci laických vinčentských združení

Po zvážení prameňov, z ktorých Vincentská rodina čerpá svoju mariánsku spiritualitu, je dôležité zamerať našu pozornosť na niektoré návrhy, ktoré by jej pomohli dať jej dnešnú formu. Konkrétne sa odvolávame na laické vincentenské združenia vzhľadom na povahu tohto vincentského mesiaca⁶⁸.

Chceme **dať formu** živej mariánskej spiritualite v **dnešnom svete**. Znamená to, že mariánska spiritualita neprebíha? Nie je Ježiš Kristus *"ten istý včera, dnes i naveky"* (Hebr 13:8)? Prečo teda chceme dať formu živej mariánskej spiritualite v dnešnom svete? Iste, Kristus je ten istý, ale ľudská osoba, v ktorej musí byť prijatý v každom veku dejín, nie je rovnaká.

Antropologická a kultúrna realita, v ktorej sa nachádza život človeka, tiež nie sú rovnaké. Z toho je potrebné sa v každej dobe vracieť, aby sme sa napili inšpiratívnych zdrojov a aktualizovali ich výrazy. V každom období Cirkvi Mária živila duchovné skúsenosti kresťanov, ale jej osoba mala v dejinách veľmi odlišné podoby. Môže vincentská rodina na začiatku tretieho tisícročia čerpať z inšpiratívnych prameňov formu živej **mariánskej spirituality**?

Dovoľte mi ponúknuť **niekoľko návrhov**:

1. Milujte Máriu

"Všetky skutočne kresťanské duše musia mať veľkú lásku k Panne Márii a veľmi si ju ctiť za jej vlastnosti ako Matky Božej a za cnosti, ktoré jej Boh v tomto ohľade dal." Tieto slová, ktoré napísala sv. Lujza, nám dávajú prvý návrh na živú mariánsku spiritualitu. Konštitúcie dcér lásky to vyjadrujú takto: *"Kto chce nasledovať Ježiša Krista, stretne aj tú, ktorá ho prijala od Otca, Máriu, prvú kresťanku..."*⁶⁹

V priebehu dejín a v každej vincentskej inštitúcii alebo skupine priznávala vincentská rodina Márii privilegované miesto. Mária je uznávaná a vzývaná ako **Matka** vincentskou rodinou. Všetci kresťania, samozrejme každý z nás, ako členovia vincentskej rodiny, sú pozvaní prijať Máriu vo svojom dome. V mariánskych združeniach preto musíme podporovať **pravú lásku k Márii**, nezabúdajúc na súvisiacu poznámku s. De Fiores: "To, po čom dnešný kresťan túži, je autentické a osobné stretnutie s Máriou, bez prekážok a zastaraných vízií, usilovne založené na evanjeliu a vyjadrené v úplne obnovenom dialógu s ňou."⁷¹

Tu je prvý návrh: Aby sme vo všetkých našich spoločenstvách pestovali úprimnú lásku k Márii.

2. Žite ako Mária

Svätá Lujza nás bude viesť novým spôsobom, aby sme sformulovali náš druhý návrh: *"Pri vykonávaní našich činov upriamme zrak na skutky Panny Márie a myslíme si, že najväčšou poctou, ktorú jej môžeme preukázať, je napodobňovať jej cnosti."*

Druhý vatikánsky koncil to jasne hovorí: *"Pravá pobožnosť nespočíva ani v neplodnej alebo prechodnej náklonnosti, ani v istej márnej dôverčivosti, ale vychádza z pravej viery, ktorá nás vedie k uznaniu vznešenosti Božej Matky a k synovskej láske k našej Matke a k napodobňovaniu Jej cností."*⁷²

Veľká zmena smerovania Druhého vatikánskeho koncilu v rámci mariánskej spirituality spočívala v tom, že sa na Máriu pozeralo ako *na "tú, ktorú by sme mali napodobňovať"* viac ako *na "tú, ku ktorej by sme sa mali modliť"*. Mária je viac vznešená svojimi funkciami ako svojimi privilégiami, viac svojím príkladom ako svojou kráľovskou hodnosťou.

Vincent de Paul a Louise de Marillac nám veľmi jasne dali Máriu ako životný ideál, ako vzor. Zázračná medaila je rovnako zhrnutím života Márie a podporou kresťanského života.

Čerpajúc z inšpiratívnych prameňov mariánskej spirituality v rámci vincentkej charizmy, naše vincentské združenia sa môžu pokúsiť formovať tieto kresťanské a mariánske črty vo svojom vlastnom živote:

a) Povolání a vybrání

Vincent de Paul a Lujza de Marillac bezvýhradne potvrdili Nepoškvrnené počatie Panny Márie. Zjavenia sestre Kataríne Labouré a Zázračná medaila tiež ohlasujú to isté tajomstvo zjavným spôsobom: *A ak... Panna z Nazareta sa nazýva aj "požehnaná medzi ženami", je to pre to požehnanie, ktorým nás "Boh Otec" naplnil "na nebesiach, v Kristovi"... Je to duchovné požehnanie, ktoré je určené pre všetkých ľudí a ktoré v sebe nesie plnosť a univerzálnosť ("každé požehnanie")... Toto požehnanie sa však vzťahuje na Máriu v osobitnej a výnimočnej miere... V Kristovom tajomstve je prítomná "pred stvorením sveta" ako tá, ktorú si Otec "vyvolil" za Matku svojho Syna vo vtelení. A čo viac, spolu s Otcom si ju Syn vyvolil a večne ju zveril Duchu svätosti."*⁷⁴

Tak ako Mária, aj každý z nás je od svojho krstu povolaný čtiť si v sebe *"stav milosti, ktorým je priateľstvo s Bohom, spoločenstvo s Ním a prebývanie Ducha Svätého"*.⁷⁵ v tom, že sme svätí a bezúhonní v láske.

Svätý Vincent a svätá Lujza často opakovali: *"povolání Bohom... aké veľké povolanie!"*⁷⁶

Z uznania veľkoleposti Božieho rozhodnutia vo vzťahu ku každému z nás v deň nášho krstu⁷⁷ vyplýva veľkodušnosť našej odpovede a naliehavosť našich každodenných povinností.

b) Pozorný a dostupný k vôli Otca

Mária je presne uvedená do Kristovho tajomstva prostredníctvom Zvestovania. *Tá, ktorá sa pri Zvestovaní nazývala "služobnicou Pána", zostala po celý svoj pozemský život verná tomu, čo toto meno vyjadruje. V tom potvrdila, že je skutočnou Kristovou "učeníčkou", ktorá silne zdôrazňovala, že jeho poslaním je služba: "Syn človeka neprišiel, aby mu slúžili, ale aby slúžil a dal svoj život ako výkupné za mnohých" (Mt 20,28). Takto sa Mária stala prvou z tých, ktorí "slúžiac Kristovi aj v druhých, s pokorou a trpezlivosťou vedú svojich bratov a sestry k tomu Kráľovi, ktorému slúžiť znamená kraľovať".*⁷⁸

Zvestovanie inšpirovalo členov vinčentskej rodiny už od čias Vincenta de Paul a Louise de Marillac. Život Kataríny Labouré je príbehom vernosti Božej vôli utkanej z práce, jednoduchosti, pokory, lásky a mlčania. Zázračná medaila prispela k napísaniu hrdinských stránok vernosti Bohu, pravého kresťanstva a obrátenia. Tak ako Mária, aj my ako členovia vinčentskej rodiny musíme otvorene žiť premieňajúcou silou Ducha Svätého, aby sme sa vedeli bezvýhradne odovzdať uskutočňovaniu Božej vôle, byť vždy pozorní a k dispozícii.

c) Dovoľiť Kristovi, aby sa v nás sformoval

"Celá Máriina existencia bola v úplnom spojení s jej Synom. Bola vernou sprevádzačkou Pána počas celej jeho cesty. Jej božské materstvo ju viedlo k úplnému darovaniu, veľkorysému dávaniu, jasnému a trvalému. Vytvorila si láskyplný vzťah s Kristom, intímny a svätý, ktorý našiel svoje naplnenie v sláve."⁷⁹ Zázračná medaila je viditeľným vyjadrením tejto jednoty Matky s Kristom, najmä prostredníctvom spojenia dvoch srdiec a písmena M pretkaného krížom, ako je vidieť na rube medaily. Stotožňujeme sa s Ježišom Kristom, obliekame si ducha Ježiša Krista, aby sme pokračovali v jeho poslaní, ktoré patrí do samého srdca vinčentskej charizmy. V tomto procese sa členovia vinčentskej rodiny nemôžu prestať pozeráť na Máriu, ktorej celá existencia je v plnom spoločenstve s Kristom.⁸⁰

d) Ohlasovať evanjelium lásky chudobným

Mária, dokonalá Kristova učeníčka, je tá, ktorá prežila najväčšiu identifikáciu s Kristom a priamo spolupracovala na jeho dielach. *"Nebola ani zďaleka nesmišnou ženou*

alebo ženou, ktorej zbožnosť bola odpudzujúca pre ostatných." ⁸¹ Bola nielen obdivuhodným ovocím vykúpenia, ale aj aktívnou spolupracovníčkou.

Pavol VI. opísal evanjelizáciu ako autentický pôrod: *"Cirkev prostredníctvom evanjelizácie plodí nových synov a dcéry. Tento proces, ktorý spočíva v transformácii zvnútra, obnove samotného ľudstva, je skutočnou renesanciou života."*⁸² Pavol VI. tiež zdôraznil rozsah Máriinej služby a poukázal na rozmanitosť situácií, v ktorých ten, kto nasleduje Krista, musí sprítomňovať silu evanjelia: *"Mária je silná žena, ktorá zakúsila chudobu a utrpenie, útek a vyhnanstvo (porov. Mt 2,13-23). Sú to situácie, ktoré nemôžu uniknúť pozornosti tých, ktorí chcú v duchu evanjelia podporovať oslobodzujúce sily ľudstva a spoločnosti."*⁸³

Evanjelizácia a služba chudobným sú cieľom všetkých inštitúcií a združení Vincentskej rodiny. Svätý Vincent de Paul pri viacerých príležitostiach navrhol **Máriinu pohotovosť pri navštívení** ako vzor služby chudobným: *"Budú si čtiť navštívenie Panny Márie, ktorá išla navštíviť svoju sesternicu s radosťou a pohotovosťou."*⁸⁴ Otvorená ruka Panny Márie zo Zázračnej medaily a jej plášť, ktorý pokrýva zem a objíma chudobných; návšteva Márie u Alžbety a spiritualita *Magnificat*; zo starostlivosti Matky, ktorá spolupracuje na zrodení a rozvoji bratov a sestier, spolupracuje s materinskou láskou.⁸⁵ Sú tu okrem iného aj niektoré mariánske odkazy, ktoré naďalej inšpirujú evanjelizačnú službu a novú tvorivosť lásky vo vincentskej rodine, ktorá čelí chudobe tisícich tvárí!

Na začiatku mojej prezentácie sme povedali, že hovoriť o mariánskej spiritualite znamená nájsť v Márii inšpiráciu nasledovať Krista. Toto je náš druhý návrh, aby sme dnes žili mariánsku spiritualitu: Žite ako Mária:

- Povoláný a vybraný;
- Pozorný a dostupný Božej vôli;
- Dovoľ Kristovi, aby sa v nás sformoval;
- Hlásajte evanjelium lásky chudobným.

3. Slávte Kristovo tajomstvo s Máriou

Pri formulovaní nášho tretieho návrhu na živú mariánsku spiritualitu v našich dnešných vincentských združeníach sa opäť obraciame k odporúčaniu sv. Lujzy: *"Táto vlastnosť nás zaväzuje každý deň vzdávať mu úctu; a najväčšou cťou, ktorú mu môžeme preukázať, je zjednotiť nášho ducha so zámerom svätej Cirkvi v poradí, v akom nám ponúka, aby sme ho chválili v rôznych liturgických obdobiach."*

Od Druhého vatikánskeho koncilu nám dokumenty Cirkvi jasne ukazujú cestu:

- "Liturgia je vrcholom, ku ktorému smeruje činnosť Cirkvi; je to tiež prameň, z ktorého prúdi všetka jej sila"⁸⁶;
- Pri slávení tohto každoročného cyklu Kristových tajomstiev svätá Cirkev uctieva blahoslavenú Máriu, Božiu Matku, s osobitnou láskou. Je neoddeliteľne spojená so spásonosnou prácou svojho syna"⁸⁷;
- Kristus je jedinou cestou k Otcovi a najvyšším príkladom, ktorému musí učeník prispôbiť svoje správanie do tej miery, že zdieľa Kristove pocity, žije jeho život a vlastní jeho ducha. Cirkev to vždy učila a nič v pastoračnej činnosti by túto náuku nemalo zatieniť. Ale Cirkev, vyučovaná Duchom Svätým a využívajúca stáročné skúsenosti, uznáva, že úcta k Panne Márii, podriadená uctievaniu božského Spasiteľa a v spojení s ním, má tiež veľkú pastoračnú účinnosť a predstavuje silu obnovy kresťanského života."⁸⁸
- "Mária bola milosťou povýšená nad všetkých anjelov a ľudí na druhé miesto po svojom Synovi, ako najsvätejšia Matka Božia, ktorá sa podieľala na Kristových tajomstvách: je právom uctievaná zvláštnym kultom v Cirkvi... Rôzne formy zbožnosti voči Matke Božej, ktoré Cirkev schválila... starať sa, aby Syn, skrze ktorého všetko má svoje bytie a v ktorom sa Otcovi zapáčilo, aby prebývala všetka plnosť, bol správne známy, žitý a oslavovaný a aby sa zachovávali jeho prikázania"⁸⁹;
- Cirkev je pozvaná, aby sa inšpirovala Máriou, ktorá je "vzorom duchovného postoja, s ktorým Cirkev slávi a prežíva Božie tajomstvá"⁹⁰
- Keď Cirkev uvažuje o dlhých dejinách mariánskej úcty, teší sa z kontinuity prvku kultu, ktorý vykazuje, ale nezaväzuje sa k žiadnemu konkrétnemu vyjadreniu individuálnej kultúrnej epochy alebo k osobitným antropologickým myšlienkam, ktoré sú základom týchto prejavov. Cirkev chápe, že niektoré vonkajšie náboženské prejavy, hoci sú samy osebe úplne platné, môžu byť menej vhodné pre mužov a ženy rôzneho veku a kultúry.⁹¹

Vo svetle týchto princípov je niekedy potrebné revidovať a aktualizovať naše formy zbožnosti a úcty k Panne Márii. Berúc do úvahy tieto kritériá, musíme byť pozorní k detailom vyjadrenia našej úcty k Panne Márii, pretože tieto prejavy nemôžu ísť inou cestou ako cestou našej vinčentskej spirituality.

Záver

V Božom slove, v cirkevnom spoločenstve a v našej vlastnej duchovnej tradícii nachádzame inšpiratívne pramene mariánskej spirituality v našej vinčentskej charizme. Nasledovanie Krista vo vinčentskej charizme dnes nachádza inšpiráciu v tejto mariánskej spiritualite.

Zdieľať toto:

- [Twitter](#)
- [Viac informácií](#)
- [Tlačiť](#)
- [E-mail](#)
-

1. R. Maloney, *Cesta Vincenta de Paul*, New City Press, New York, 1992, s. 13.
2. *Marialis Cultus*, 35 rokov
3. S. Galilea, *El camino de la espiritualidad*. Bogotá, Ediciones Paulinas, 1982, s. 104.
4. MC 21
5. *Lumen gentium*, 63
6. *Tamže*, 56
7. *Tamže*, 57
8. Treba zdôrazniť Máriino spojenie s duchovným životom: "*Ak je kresťanský život otvorený Božiemu kráľovstvu, Mária je chudobná panna, ktorá sa úplne a príkladným spôsobom otvorila Bohu. Ak je kresťanský život životom v Kristovi, Mária je veriaca, ktorá sa zúčastňuje na Pánovom diele spásy po ceste vernosti, počúvania a vytrvalosti. Ak je to život v Duchu, Mária je prvým stvorením naplneným Božím Duchom, aby mohla konať s novým srdcom ako svedok Krista a na chválu Boha, ktorý vstupuje do dejín*". S. De Fiores, in *Nuevo diccionario de espiritualidad* (S. De Fiores, T. Goffi, A. Guerra, editori), Madrid, Ediciones Paulinas, 1991, s. 1162.
9. T. Goffi, *Nuevo Diccionario de Mariología*, (S. de Fiores, S. Meo, E. Tourón, editori), Madrid, San Pablo, 1998, s. 668.
10. V posledných rokoch boli publikované početné štúdie o vinčentskej charizme. Porov. rôzni autori v *Carisma Vicenciano. Memoria y profecía*. Salamanca, CEME, 2001.
11. Porov., *Mutuae Relationes*, 11; *Evangelica Testificatio*, 11; Sr. J. Elizondo, "Charizma a vinčentský duch", v *Vincentiana* (1998), s. 323 – 340.

12. MC 37.
13. S. De Fiores, c. d., s. 1160. Porov. Dt 28:4; J 5:24, Jdt 13:18; 15:12.
14. *Tamže*, s. 1161.
15. "Scéna, ktorú opísal Ján, má spásonosný, mesiášsky, cirkevný a univerzálny význam. Je to scéna úzko spojená s "hodinou". Učeník má význam ako reprezentatívna typológia." (S. De Fiores, c. d., s. 1162).
16. MC, 37.
17. Porov. S. Galilea, c. d., s. 66-68.
18. F. M. López Melús, *María de Nazaret, la verdadera discípula*, Salamanca, Sígueme, 1999, s. 335.
19. RM, 48.
20. Porov. MR, 11; ET, 11.
21. A. Dodin, "Le culte de Marie et l'expérience religieuse de M. Vincent de Paul" in, *Vincentiana* (1975), s. 207-225. Ďalšie štúdie na túto tému: J. P. Renouard, "El sentido mariano en la experiencia espiritual de San Vicente" in *Las apariciones de la Virgen María a santa Catalina Labouré*, Salamanca, CEME, 1981; V. de Dios, "Marianismo Vicenciano" in *Diccionario de espiritualidad vicenciana*, Salamanca, CEME, 1995; "San Vicente de Paúl y la Virgen María" v *El tiempos de San Vicente y hoy*, zv. II, Salamanca, CEME, 1997.
22. *Keby to nebolo kvôli zneužívaniu, kde došlo k mariánskemu uctievaniu, netrval by som na tom, aby boli úplne opustené*, napísal Luther v roku 1523.
23. V. de Dios, c. d., s. 351; porov. A. Dodin, c. d.
24. SV I, 7.
25. Coste zv. 1, s. 28.
26. SV XIV, 126; porovnaj tiež, 419, 446, 487, 527, 539, 823.
27. Coste, Konferencie pre DC, s. 194-195 a s. 1132.
28. Spoločné pravidlá CM X, 4.
29. Coste, zv. 2, s. 112.
30. Coste, Konferencie pre DC, s. 79.
31. Coste, Konferencie CM, s. 652; porovnaj Coste, Konferencie pre DC, s. 360.
32. Porov. zbierka, *En tiempos de San Vicente y hoy*, c. d., s. 368, kde možno nájsť texty.
33. A. Dodin, c. d., s. 219.
34. SV XIII, 35.
35. Coste, Konferencie CM, s. 698.
36. Coste, Konferencie CM, s. 472.
37. SV XIII, 419.

38. Coste, Konferencie pre DC, s. 17.
39. *Louise de Marillac, Duchovné spisy*, A14.
40. *Tamže*, A 32b.
41. Porov., *tamže*, A 32.
42. Porov., *tamže*, A 32.
43. Porov., *tamže*, A 14b.
44. Porov. *tamže*, A. 16; 100.
45. Porov. *tamže*, A. 16; 100.
46. Porov. *tamže*, úplné znenie A 31b; porov. M. 35b.
47. Porov., *tamže*, A 4.
48. Porov. *tamže*, A 4, A 10.
49. Porov., *tamže*, L 461.
50. Porov. *tamže*, L 303 b, 333, 639.
51. *Tamže*, M 33: *"Všetky skutočne kresťanské duše by mali mať veľkú úctu k Panne Márii, najmä v jej úlohe Matky Božej. Mali by si ju ctíť aj pre cnosti, ktorými ju Boh obdaril na uskutočnenie svojich svätých plánov. Jej vynikajúca dôstojnosť nás zaväzuje, aby sme si ju každý deň nejakým spôsobom ctili. Najlepší spôsob, ako to urobiť, je zjednotiť sa s Cirkvou, najmä v tých časoch, ktoré si vyhradila na výslovný účel vzdať úctu Márii. Mali by sme sa s ňou radovať a blahoželať jej k voľbe, ktorú od nej Boh urobil, keď zjednotil svoje človečenstvo a svoje božstvo v jej lone. Mali by sme ju tiež prosieť, aby nám pomohla zachovať si v našich srdciach úzke spojenie s Bohom. Keď sme naplnení vďačnosťou za milosti, ktoré nám Boh udelil skrze vtelenie a príkladný život Ježiša Krista, pohľadme na Pannu ako na kanál, ktorým k nám prišli všetky tieto dobrodenia, a ďakujme jej skutkami lásky. Berme Pannu Máriu ako vzor pre náš každodenný život a majme na pamäti, že najlepší spôsob, ako si ju uctiť, je napodobňovať jej cnosti. Mali by sme si zvlášť ctíť jej čistotu, pretože sme nevestami Ježiša Krista. Mali by sme tiež napodobňovať jej pokoru, ktorá viedla Boha k tomu, aby v nej konal veľké veci. Podľa príkladu, ktorý nám dala tým, že ako veľmi malé dieťa žila oddelene od svojich rodičov, musíme byť odpútaní od všetkých vecí. Vo všetkých našich skutkoch praktizujme tieto čnosti, ktorých príkladom nám dala Mária, a prosme ju, aby ich obetovala svojmu Synovi v našom mene. Slávme osobitným spôsobom cirkevné sviatky na počesť Márie a rozjímajme počas dňa o ponúknutom tajomstve. Každý deň ju prosíme, aby nám pomohla preukázať Bohu službu, ktorú sme mu sľúbili, a aby sme boli rovnako podriadení ako ona pri uskutočňovaní jeho svätej vôle. Každý deň by sme sa mali verne modliť tie modlitby, ktoré sme si vybrali, aby sme si ju uctili. Mali by zahŕňať skutky lásky, ako aj radostnú chválu*

slávy, ktorá jej patrí v nebi. A nakoniec, naďalej dúfajme, že jedného dňa budeme s ňou a budeme jej tak môcť preukazovať všetku úctu, ktorá jej patrí v Božom pláne."

52. *Tamže*, A 4.
53. *Les origines de la Compagnie des Filles de la Charité: Documents*, n° 823.
54. *Louise de Marillac, Duchovné spisy*, L.55.
55. Porov. *tamže*, L 303b, A 85.
56. *Tamže*, L 303b.
57. *Tamže*, L 304.
58. *Tamže*, A 88.
59. *Tamže*, A 26.
60. *Tamže*, L 110.
61. *Tamže*, L 111.
62. *Tamže*, L 602.
63. Coste, Konferencie pre DC, s. 1179.
64. *Louise de Marillac, Duchovné spisy*, 35b.
65. *Tamže*, L 245.
66. *Tamže*, L 598.
67. *Tamže*, s. 835.
68. Ako vieme, vo vinčentskej rodine existuje množstvo skupín a združení. Tu máme na mysli laické vinčentské združenia, ktoré založili sv. Vincent a sv. Lujza (AIC), alebo ktoré sa vyvinuli zo zjavení sv. Kataríny Labouré (1830) (AMM, JMV, MISEVI) alebo okolo zjavení (SSVP). Porov. Betty Ann McNeil, DC, *Monografia I, Vinčentský rodokmeň*, Inštitút vinčentských štúdií, 1996.
69. C 1.12.
70. Porov. Jn 19; RM, 45.
71. S. De Fiores, c. d., s. 1151.
72. LG, 67.
73. T. Goffi, c. d., s. 671.
74. RM, 8.
75. MC, 57.
76. *Louise de Marillac, Duchovné spisy*, A.89B, s. 791; porov. L. 217; porov. Coste, Konferencie pre DC, s. 215.
77. *Tamže*. A.3.
78. RM, 41.
79. Porov. MC, 25.
80. "*V Panne Márii je všetko relatívne ku Kristovi a závisí od neho*" MC 25.

- 81. *MC*, 37.
- 82. Porov. *Evangelii nuntiandi*, 18.
- 83. *MC*, 37.
- 84. SV XIII, 419; porovnaj Coste, zv. I, s. 503; SV II, 247; Konferencie pre DC, s. 230.
- 85. Porov. *RM*, 6.
- 86. *Sacrosanctum Concilium*, 10.
- 87. *Tamže*, 103.
- 88. *MC*, 57
- 89. *LG*, 66.
- 90. *MC*, 16.
- 91. *Tamže*, 36

Príbuzný

Novinka v knižnici: Medzinárodné štatúty Misevi

Júla 20, 2016

V "Misevi"

Prorocký charakter vinčentskej charizmy

Decembra 12, 2014

V "Vinčentskej formácii"

Úvahy o obnove vinčentskej spirituality

Júna 24, 2016

V "Charizme"

Nechat' odpoveď

VAŠA E-MAILOVÁ ADRESA NEBUDE ZVEREJNENÁ. POVINNÉ POLIA SÚ OZNAČENÉ *

KOMENTÁR*

MENO*

E-MAIL*

WEBOVÁ STRÁNKA

UPOZORNITE MA NA NÁSLEDNÉ KOMENTÁRE E-MAILOM.

UPOZORNITE MA NA NOVÉ PRÍSPEVKY E-MAILOM.

HLADAŤ

**MYSLÍTE SI, ŽE ŽIVOT JE DLHÝ A ÚNAVNÝ – POZRITE SA NA VEČNOST
BLAŽENOSTI, ABY STE JU SPLATILI.**